

Na het feest

Zie zo, de vlaggen zijn weer gestreken, de rommel is opgeruimd, een aantal parlementsleden hebben geen eed aan de nieuwe koning afgelegd, maar wel mee gefeest, lekker gegeten en gedronken op kosten van de staatskas en Willem Alexander en Máxima zijn nu de baas van het land. Figuurlijk dan, want in wezen maken Mark en Diederik de dienst uit. Wat je dan ook onder 'de dienst' mag verstaan, want het komt allemaal nogal rommelig over. 'Ze zijn nog jong en moeten nog veel leren' zullen we maar denken.

De tijd van feesten is nu wel een beetje voorbij, want we herdenken in deze periode het einde van de bezettingsperiode 1940 - 1945 door het nazituig oostelijk van ons en het begin van die periode op 10 mei 1940. Tussen die twee herdenkingen door vieren we nog even het feest van de bevrijding van het nazituig. Merkwaardig is het wel dat we die datum van 10 mei ongemerkt voorbij laten gaan, terwijl juist toen de ellende begon.

In die periode van vijf jaar, waarin heel wat gewone Nederlanders het leven lieten door de vreemde hand die over ons heerste, was het helaas niet allemaal dapperheid en moed wat de klok sloeg. Er waren ook lieden die meeliepen en ook nazi - tje speelden. Sommigen uit idealisme, sommigen uit winstbejag en sommigen om iets te eten te hebben, want de crisisjaren waren nog niet helemaal voorbij toen het spul binnenviel. En er waren ook nog lieden, die zo gewend waren de overheid te gehoorzamen, dat zij dat ook deden bij de nieuwe overheidsdienaren, die vaak vreemdelingen in eigen land waren. De razzia's op onderduikers en joden zouden niet zo geslaagd zijn zonder de slaafse volgzzaamheid van een flink aantal van deze nalopers.

Ik schreef al dat in die periode heel wat mensen door nazihand het leven lieten, maar er waren natuurlijk ook andere slachtoffers. Zoals de opa van mijn vriendin mevrouw P. te G. Opa zat zelf niet in het verzet, maar wel oma en ome Piet, onderwijzer in Heinkenszand en later in Goes, en een neef. De oom of de neef had de bijnaam Zwarte Piet, wie precies weet mijn vriendin niet meer. Oma, ome Piet en neef Piet deden allerlei stoute dingen tegen de Duitsers, maar opa werd daar zorgvuldig buiten gehouden. Hij kwam van Lillo zogezegd.

'Zwarte Piet' was toch wel een ventje of vent die zijn mannetje stond, want zijn naam raakte bekend bij de tegenpartij en ze gingen ijverig naar hem op zoek. Ze ontdekten dat die 'zwarte Piet' tot de familie van vriendin P. behoorde en gingen daar eens op bezoek.

Dat gebeurde niet overdag, want hun daden konden het daglicht niet verdragen en dus werd opa op een kwade nacht van zijn bed gelicht en naar een concentratiekamp gevoerd. Daar bleven ze hem maar doorzagen over 'Zwarte Piet' en wie dat dan toch wel was, Hij bleef echter van Lillo komen en kon niets anders antwoorden dat dit de knecht van Sinterklaas was, in het Duits Nikolaus genoemd' en dus uit Spanje kwam. Opa maakte flink wat mee in dat kamp, terwijl de achtergeblevenen niet wisten waar hij verbleef en toen hij vele maanden na de bevrijding in het vaderland terugkeerde, was hij niet meer dezelfde. Het was niet meer de opa die hij was toen hij werd weggevoerd en sprak nooit over zijn gedwongen verblijf bij onze Oosterburen. .

Zoals opoe, ome Piet en neef Piet waren er veel in ons landje. Bescheiden mensen, die op bescheiden schaal de nazisten tegenwerkten en zo, op hun eigen manier, zand of hier in Zeeland klei, in de raderen van de bezettende macht strooiden. En klei kan taai zijn en plakken, flink plakken, waardoor de raderen niet meer zo soepel konden draaien.

En als op 4 mei om 20.00 uur de gevallen en verzetsstrijders uit de 2^e Wereldoorlog worden herdacht, zal ik speciaal denken aan de opoe, oom en neef van vriendin P. en haar opa. Kleine schakels in het geheel van hen die de vijand zoveel mogelijk afbreuk probeerden te doen. Een eresaluut dus voor de kleine strijders. En de oom? Dat was op de St. Jozefschool in Goes mijn hoofdonderwijzer.

Augustinus